

Apstiprināta:

direktore _____ Vita Pinne

2018. gada 31. augustā

Ulbrokas Mūzikas un mākslas skola

Mācību priekšmets
VISPĀRĒJĀS KLAVIERES

Mācību priekšmeta programma aktualizēta klavieru metodiskās komisijas 2018. gada 23. augusta sēdē, pieņemta metodiskās padomes sanāksmē 2018. gada 28. augustā, protokols Nr.2.

Mācību priekšmeta programmas izstrādāšanu un aktualizēšanu vadīja:

Ginta Stalidzāne

Ulbrokas Mūzikas un mākslas skolas
mācību priekšmeta
Vispārējās klavieres
programma

Vispārējo klavieru mācību programma nosaka mācību priekšmeta mācīšanas mērķus un uzdevumus, sasniedzamo gala rezultātu – zināšanas, prasmes un iemaņas, kā arī to pārbaudes formas un metodes.

Programmā noteiktā mācību satura apguvei plānotas stundas :

- Pūšaminstrumentu, sitaminstrumentu, ģitāras, akordeona un kokles spēles klasē – 88 stundas 5 gados (0,5 stundas nedēļā)
- Vijoļspēles klasei – 123 stundas 7 gados (0,5 stundas nedēļā)

1. Programmas mērķi un galvenie uzdevumi:

1.1.Mērķi:

- 1.1.1. veidot audzēkņiem profesionālas iemaņas klavierspēlē;
- 1.1.2. sekmēt audzēkņa veidošanos par garīgi attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību;

1.2.Galvenie uzdevumi:

- 1.2.1. nodrošināt sistematizētu pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi klavierspēlē;
- 1.2.2. veicināt audzēkņu muzikalitātes attīstību;
- 1.2.3. apgūt pamatterminoloģiju mūzikā;
- 1.2.4. veicināt apdāvinātāko audzēkņu interesi par tālākās muzikālās profesionālās izglītības ieguvu.

2. Mācību darba formas un metodes:

- 2.1. mācību stundas – 0,5 stundas (20 minūtes) nedēļā;
- 2.2. patstāvīgā darba stundas;
- 2.3. kontrolstundas;
- 2.4. konkursi, festivāli – skolas, reģionālie.

3. Mācību priekšmeta “Vispārējās klavieres” programmas satura apguves secība

1. apmācības gads

1. Priekšmeta apjoms – 0,5 stundas nedēļā.
2. Priekšmeta mērķis un uzdevumi:
 - jāiemācās orientēties divās sistēmās, jāapgūst vijoles un basa atslēgas notis;
 - roku atbrīvošana, koordinācijas vingrinājumi;
 - aplikatūras un galveno spēles principu – *legato*, *non legato*, *staccato* pakāpeniska apgūšana;
 - pēc dzirdes jāsameklē dažādas melodijas un patstāvīgi vēlams tām atrast pavadījumus.
3. Priekšmeta saturs:

Mācību gadā jāapgūst:

 - 9 -11 skaņdarbi
 - 2-3 etīdes
 - 1-2 skaņdarbi ar polifonijas elementu

- 5-6 dažāda rakstura skaņdarbi, tai skaitā ansamblī.
4. Pārbaudes formas:
 - Kontrolstunda – gada beigās (2 dažāda rakstura skaņdarbi)

Piemēram:

 - *Latv.t.dz. I. Štrauses pārlik. – Div`dzeltenī kumeliņi*
 - *Latv.t.dz. J.Lipšāna apd. – Incīti, runcīti*
 5. Mācību līdzekļi:
 - Visi pieejamie nošu izdevumi, jaunākie klavieru sacerējumi, kas veido audzēkņos muzikālo gaumi un mūzikas izpratni

2. apmācības gads

1. Priekšmeta apjoms – 0,5 stundas nedēļā.
2. Priekšmeta mērķis un uzdevumi:
 - Turpināt audzēkņa tehnisko iemaņu nostiprināšanu un pilnveidošanu
 - Attīstīt audzēkņa muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.
3. Priekšmeta saturs:

Mācību gadā jāapgūst:

 - Gammas līdz vienai zīmei, vadoties pēc katra audzēkņa individuālajām spējām. Tehniskie palīglīdzekļi – vingrinājumi (J.Nikolajeva, Š.L. Hanons, J.Ģesina, A.Žilinskis, E.Bērnama, E.Freiers u.c.),
 - Kopā 8-10 skaņdarbi
 - 2-3 etīdes
 - 1 polifons skaņdarbs
 - 1 izvērsta formas skaņdarbs
 - 3-4 skaņdarbi (ansamblī)
4. Pārbaudes formas:
 - Kontrolstunda 1. pusgadā – etīde un polifonija.

Piemēram:

 - *A.Korelli – Sarabanda re*
 - *L.Šitte – Etīde op.108 Nr.16*
 - Kontrolstunda gada beigās - izvērsta formas skaņdarbs, skaņdarbs pēc izvēles.

Piemēram:

 - *I.Pračs – Tēma un variācijas*
 - *B.Dvarionas – Prelūdija.*
5. Mācību līdzekļi:
 - Visi pieejamie nošu izdevumi, jaunākie klavieru sacerējumi, kas veido audzēkņos muzikālo gaumi un mūzikas izpratni

3. apmācības gads

1. Priekšmeta apjoms – 0,5 stundas nedēļā.
2. Priekšmeta mērķis un uzdevumi:
 - Atbilstoši muzikālajām dotībām celt audzēkņa spēles tehnisko un māksliniecisko līmeni,
 - Mācīt izprast mūzikas valodu, tās izteiksmes līdzekļus.
3. Priekšmeta saturs:

Mācību gadā jāapgūst:

 - Gammas līdz 1-2 zīmēm, vadoties pēc katra audzēkņa individuālajām spējām. Tehniskie palīglīdzekļi – vingrinājumi (J.Nikolajeva, Š.L. Hanons, K.Longšamp-Druškevičova u.c.),

- Kopā 8-9 skaņdarbi
 - 2- 3 eņides
 - 1 polifons skaņdarbs
 - 1 izvērsta formas skaņdarbs
 - 3-4 skaņdarbi
- 4. Pārbaudes formas:
 - Kontrolstunda I pusgadā – divi dažāda rakstura skaņdarbi
Piemēram:
 - *J.S.Bahs – Menuets re min.*
 - *L.Garūta- Kāda saulaina pļaviņa mežā*
 - Pārceļšanas ieskaite gada beigās -divi skaņdarbi pēc izvēles, var iekļaut izvērsta formas skaņdarbu pēc audzēkņa spējām.
Piemēram:
 - *A. Žilinskis- “Laivā pa Lielupi”*
 - *F.Špindlers- Sonatīne Do.*
- 5. Mācību līdzekļi:
 - Visi pieejamie nošu izdevumi, jaunākie klavieru sacerējumi, kas veido audzēkņos muzikālo gaumi un mūzikas izpratni

4. apmācības gads

1. Priekšmeta apjoms – 0,5 stundas nedēļā.
2. Priekšmeta mērķis un uzdevumi:
 - Turpināt audzēkņa tehnisko iemaņu nostiprināšanu un pilnveidošanu
 - Attīstīt audzēkņa muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.
3. Priekšmeta saturs:

Mācību gadā jāapgūst:

 - Gammas līdz 2-3 zīmēm, vadoties pēc katra audzēkņa individuālajām spējām. Tehniskie palīglīdzekļi – vingrinājumi (J.Nikolajeva, Š.L. Hanons, A.Korto u.c.),
 - Kopā 5-7 dažāda rakstura skaņdarbi gadā, pēc pedagoga ieskatiem var iekļaut programmā arī polifonus un izvērsta formas darbus.
4. Pārbaudes formas:
 - Kontrolstunda I pusgadā –divi skaņdarbi pēc izvēles.
Piemēram:
 - *J.S.Bahs – Maza prelūdiņa Nr.2 Do*
 - *E.Gradeski- “Saldējums”*
 - Kontrolstunda gada beigās – divi skaņdarbi.
 - Piemēram:*
 - *M.Klementi – Sonatīne Do, 1.d.*
 - *D.Kabaļevskis – Lēns valsis*
5. Mācību līdzekļi:
 - Visi pieejamie nošu izdevumi, jaunākie klavieru sacerējumi, kas veido audzēkņos muzikālo gaumi un mūzikas izpratni

5. apmācības gads

1. Priekšmeta apjoms – 0,5 stundas nedēļā.
2. Priekšmeta mērķis un uzdevumi:
 - Paplašināt audzēkņa redzesloku, ietverot repertuārā dažādu laikmetu un stilu autoru kompozīcijas,
 - Veicināt audzēkņa līdzdalību repertuāra izvēlē,

- Turpināt darbu pie tehnikas pilnveidošanas.
- 3. Priekšmeta saturs:
Mācību gadā jāapgūst:
 - Gammas līdz 3 zīmēm (mažors, trijskaņi – pretkustībā, minors – taisni). Tehniskie palīg līdzekļi – vingrinājumi (J.Nikolajeva, Š.L.Hanons),
 - Kopā 5-7 dažāda rakstura skaņdarbi gadā, pēc pedagoga ieskatiem var iekļaut programmā arī polifonus un izvērsta formas darbus.
- 4. Pārbaudes formas:
 - Kontrolstunda I pusgadā – divi skaņdarbi.
Piemēram:
 - *M.Kemidžs- Sonatīne*
 - *A.Kalniņš- “Sapnī”*
 - Noslēguma kontrolstunda (vai pārceļšanas kontrolstunda) II pusgadā– divi skaņdarbi:
Piemēram (noslēguma ieskaite):
 - *M.Šmits- Džeza invencija (pēc izvēles)*
 - *A.Altmanis- “Amabile”*
- 5. Mācību līdzekļi:
 - Visi pieejamie nošu izdevumi, jaunākie klavieru sacerējumi, kas veido audzēkņos muzikālo gaumi un mūzikas izpratni

6. apmācības gads

1. Priekšmeta apjoms – 0,5 stundas nedēļā.
2. Priekšmeta mērķis un uzdevumi:
 - Paplašināt audzēkņu redzesloku, ietverot repertuārā dažādu laikmetu un stilu autoru kompozīcijas,
 - Turpināt darbu pie tehnikas pilnveidošanas,
 - Veicināt audzēkņu piedalīšanos koncertos, festivālos.
3. Priekšmeta saturs:
Mācību gadā jāapgūst:
 - Gammas līdz 4 zīmēm
 - Kopā 5-6 skaņdarbi gadā.
4. Pārbaudes formas:
 - Kontrolstunda I pusgadā – 2 skaņdarbi
Piemēram:
 - *Em.Melngailis- “Menuetto in modo classico”*
 - *M.Šmits- “Mikipele”*
 - Kontrolstunda gada beigās – 2 skaņdarbi
Piemēram:
 - *L.Mocarts- Ārija sol min.*
 - *P.Līcīte- Variācijas par tēmu “Es pazinu to putniņu”*
5. Mācību līdzekļi:
 - Visi pieejamie nošu izdevumi, jaunākie klavieru sacerējumi, kas veido audzēkņos muzikālo gaumi un mūzikas izpratni

7. apmācības gads

1. Priekšmeta apjoms – 0,5 stundas nedēļā.
2. Priekšmeta mērķis un uzdevumi:
 - Paplašināt audzēkņu redzesloku, ietverot repertuārā dažādu laikmetu un stilu autoru kompozīcijas,

- Turpināt darbu pie tehnikas pilnveidošanas,
 - Rosināt audzēkņos vēlmi turpināt muzikālo izglītību mūzikas vidusskolā.
3. Priekšmeta saturs:
Mācību gadā jāapgūst:
- Gammas līdz 4 zīmēm
 - Kopā 4-5skaņdarbi gadā
4. Pārbaudes formas:
- Kontrolstunda I pusgadā – 2 skaņdarbi
Piemēram:
 - *J.S.Bahs- Divbalsīga invencija Do maž.*
 - *E.Grīgs-Valsis la min.*
 - Noslēguma kontrolstunda mācību gada beigās –2 skaņdarbi.
Piemēram:
 - *J.Ivanovs- Prelūdiņa (pēc izvēles)*
 - *B.Čepls (Chapple)- “Zilais baseins”(“Blue Pool”)*
5. Mācību līdzekļi:
- Visi pieejamie nošu izdevumi, jaunākie klavieru sacerējumi, kas veido audzēkņos muzikālo gaumi un mūzikas izpratni

Pārbaudes formu plānojums jāapspriež katru gadu metodiskās komisijas sēdē. Tas var mainīties individuāli vai visai nodaļai atkarībā no audzēkņu piedalīšanās konkursos, koncertos, slimību gadījumos un tml.

Programma katram audzēknim tiek sastādīta individuāli, skatoties pēc viņa spējām.

4. Zināšanu, prasmju un iemaņu vērtēšanas komponenti un vērtēšanas skala.

Zināšanu apguves līmeņa noteikšana un vērtēšanas skala

Apguves līmenis	Vērtējums ballēs	Vērtējuma atšifrējums
Augsts	10 – izcili	Zināšanas pārsniedz mācību priekšmeta programmas prasības
	9 – teicami	Pilnā mērā apgūtas mācību priekšmeta zināšanu apguves prasības
Optimāls	8 – ļoti labi	Pilnā mērā apgūtas mācību priekšmeta zināšanu apguves prasības, taču reizēm trūkst skaidrojuma pamatotības
	7 – labi	Apgūtas mācību priekšmeta zināšanu apguves prasības, taču vienlaikus konstatējami atsevišķi nesvarīgi trūkumi
	6 – gandrīz labi	Apgūtas mācību priekšmeta zināšanu apguves prasības, taču atsevišķas zināšanas ir nepietiekami stabilas un pārliecinošas
Vidējs	5 – viduvēji	Pamatvilcienos apgūtas mācību priekšmeta zināšanu apguves prasības, kaut arī konstatējama atsevišķu zināšanu nepietiekama stabilitāte un rezultativitāte
	4 – gandrīz viduvēji	Pamatvilcienos apgūtas mācību priekšmeta zināšanu apguves prasības, tomēr konstatējama to nepilnīga pārvaldīšana un ievērojami trūkumi tajās
Zems	3 – vāji	Zināšanas mācību priekšmetā ir apgūtas virspusēji
	2 – ļoti vāji	Apgūtas atsevišķas zināšanas, kopumā trūkst orientācijas tajās
	1 – neapmierinoši	Nav vispār zināšanu mācību priekšmetā

Audzēkņa sasniegumus vērtē salīdzinājumā ar plānotajiem rezultātiem, raksturojot mācību priekšmeta programmas vai tās daļas apguves līmeni.

Prasmju pārbaudes vērtēšanas komponenti un vērtēšanas skala

Vērtēšanas komponenti	Vērtējums ballēs	Vērtējuma skaidrojums
Repertuāra atbilstība mācību priekšmeta programmām	3	Programmas sarežģītības pakāpe ir zema
	4 – 5	Sarežģītības pakāpe 50% skaņdarbiem ir zem vidējā
	6	Sarežģītības pakāpe skaņdarbiem ir vidēja
	7 – 8	Sarežģītības pakāpe atbilst klases prasībām
	9	Dažu skaņdarbu sarežģītības pakāpe pārsniedz izglītības programmas prasības
	10	Visu skaņdarbu sarežģītības pakāpe pārsniedz izglītības programmas prasības
Uzstāšanās kultūra (uzvedība, stāja, artistiskums)	3	Nepietiekama uzstāšanās kultūra
	4 – 5	Atsevišķos komponentos nepietiekama uzstāšanās kultūra
	6 – 7	Kopumā atbilstoša uzstāšanās kultūra, pietrūkst artistiskuma
	8 – 9	Uzstāšanās kultūra atbilst prasībām, piemīt brīvība un zināms artistisms
	10	Pārliecinoša, brīva, spilgta un artistiska uzstāšanās
Skaņdarbu atskaņojuma atbilstība komponista norādņēm	3	Atskaņojums neatbilst komponista norādņēm, daudz teksta kļūdu
	4	Atskaņojums daļēji atbilst komponista norādņēm, ir dažas teksta kļūdas
	5 – 6	Atskaņojums kopumā atbilst komponista norādņēm, bet pieļautas neprecizitātes
	7 – 8	Atskaņojums kopumā atbilst komponista norādņēm, vietām nedaudz formāls
	9 – 10	Atskaņojums kopumā atbilst komponista norādņēm, ir loģisks un pārliecinošs
Atskaņojuma tehniskais līmenis (temps, precizitāte, metroritms, štrihi, aparāts, artikulācija)	3	Tehniskais līmenis ir zems, vairāki tehnikas komponenti pielietoti nepareizi
	4	Tehniskais līmenis ir nepietiekams, daži tehnikas komponenti neprecīzi
	5 – 6	Tehniskais līmenis ir apmierinošs, ne visi tehniskie komponenti ir precīzi un pārliecinoši
	7	Tehniskais līmenis ir labs, tomēr dažu tehnisko komponentu kvalitāte ir nepietiekama
	8 – 9	Atskaņojuma viss tehniskais arsenāls tiek pielietots vispusīgi un sabalansēti
	10	Tehniskais līmenis ir augsts, tehnisko komponentu skaidrs, precīzs un pārliecinošs pielietojums ļauj pilnībā brīvi pievērsties mākslinieciskā satura atklāšanai
Atskaņojuma mākslinieciskais sniegums (saturs, tēls, forma, tembrs, dinamika, frāzējums, oriģinalitāte)	3	Sniegums nav atbilstošs saturam, komponentu pielietojums neprecīzs
	4	Sniegums ir nestabils, vairāki komponenti pielietoti aptuveni un neprecīzi
	5	Kopumā sniegums ir apmierinošs, tomēr dažu komponentu kvalitāte nav pietiekama
	6 – 7	Mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi pielietoti skaidri un precīzi, bet sniegumā pietrūkst pārliecības
	8 – 9	Mākslinieciskais sniegums atbilst autora iecerei, ir skaidrs un precīzs

	10	Mākslinieciskais sniegums spilgts un brīvs, tiek piedāvāts savs oriģināls skatījums
--	----	---

Kopvērtējums: visu komponentu summa tiek dalīta ar 5, tādējādi tiek iegūta vidējā balle.

Ja vidējās balles iznākums ir:

- aiz komata 5 vai virs (piem. 7,5), kopvērtējumā liek 8 balles;
- aiz komata zem 5 (piem. 7,4), kopvērtējumā liek 7 balles.